

NOTE 4

SYNTETISKE OPSJONER (KONTANTOPSJONER)

Selskapet har en opsjonsordning for konsernledelsen og regionsdirektørene. Opsjonenes utøvelseskurs er børskurs ved tildeling oppjustert med 0,5% per måned frem til utøvelsestidspunktet. Per 31. desember 2017 er det ingen EK-opsjoner tilgjengelig for utøvelse. Fra 2009 er det utstedt kontantbasert opsjonsordning til konsernledelsen og regionsdirektørene. Siste tildeling var i 2017, med totalt 1 800 000 opsjoner. Siste forfallsdato er 31.05.2021. Det er 2 års forfall, med 50 % utøvelse hvert år.

Ansatte som er blitt ansatt etter første tildeling av opsjoner er blitt tildelt opsjon ved ansettelse.

Black & Scholes opsjonsprisinde modell er benyttet ved beregning av markedsverdi. Beregningene er foretatt av eksternt meglerforetak

Tabellen under viser endringer i utestående opsjoner i 2016 og 2017.

OVERSIKT 2017		Beholdning opsjoner 31.12.2016	Tildelte opsjoner	Utøvde opsjoner	Avsluttede opsjoner	Utgåtte opsjoner	Beholdning opsjoner 31.12.2017	Herav kontant-opsjoner
	Type opsjon							
Andreas Kvame (CEO)	Kontant	314 009	400 000	55 737	-	-	658 272	658 272
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	146 801	200 000	35 527	-	-	311 274	311 274
Knut Utheim (COO)	Kontant	187 893	200 000	35 527	-	-	352 366	352 366
Kathleen O. Mathisen (CHRO)	Kontant	100 000	200 000	-	-	-	300 000	300 000
Øvrige	Kontant	592 379	800 000	62 745	-	-	1 329 634	1 329 634
Totalt		1 341 082	1 800 000	189 535	-	-	2 951 547	2 951 547

OVERSIKT 2016		Beholdning opsjoner 31.12.2015	Tildelte opsjoner	Utøvde opsjoner	Avsluttede opsjoner	Utgåtte opsjoner	Beholdning opsjoner 31.12.2016	Herav kontant-opsjoner
	Type opsjon							
Andreas Kvame (CEO)	Kontant	400 000	-	85 991	-	-	314 009	314 009
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	300 000	-	153 199	-	-	146 801	146 801
Knut Utheim (COO)	Kontant	300 000	-	112 107	-	-	187 893	187 893
Kathleen O. Mathisen (CHRO)	Kontant	-	100 000	-	-	-	100 000	100 000
Øvrige	Kontant	1 150 000	200 000	402 492	355 129	-	592 379	592 379
Totalt		2 150 000	300 000	753 789	355 129	-	1 341 082	1 341 082

Tildeling: År - mnd	Utløpsdato: År - mnd	Utøvelseskurs NOK per aksje per 31.12.2017	Utøvelseskurs NOK per aksje per 31.12.2016	Opsjoner	
				2017	2016
2015 - 06	2018 - 06	29,76	27,90	251 547	441 082
2015 - 06	2019 - 06	29,76	27,90	600 000	600 000
2016 - 12	2019 - 06	84,12	79,22	300 000	300 000
2017 - 11	2020 - 05	83,62	-	900 000	-
2017 - 11	2021 - 05	83,62	-	900 000	-
Totalt				2 951 547	1 341 082
				2017	2016
Kontantbaserte opsjoner tilgjengelig for utøvelse				1 151 547	441 082
Vektet gjennomsnittlig utestående kontraktstid				43,94	28,05

2017									
Type opsjon	Børskurs ved tildeling	Beregnet verdi per opsjon v/tildeling	Beregnet total verdi v/tildeling *)	Total verdi av alle opsjoner per 01.01.2017	Endring i avsetning UB- IB *)	Utløst opsjon 2017	Akkumulert kostnad ført mot EK per 31.12.2017	Bokført forpliktelse kontantopsjon per 31.12.2017	
Tidligere ansatte hvor opsjon er utgått	EK-opsjon						6 887		
Andreas Kvame (CEO)	Kontant	25,50	3,36	1 342	2 935	1 320	2 475	-	4 255
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	25,50	3,97	793	1 699	157	1 578	-	1 857
Knut Utheim (COO)	Kontant	25,50	3,97	793	2 298	570	1 578	-	2 868
Kathleen O. Mathisen (CHRO)	Kontant	79,00	3,63	363	41	197	-	-	237
Andreas Kvame (CEO)	Kontant	83,00	2,26	906	-	147	-	-	147
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	83,00	2,79	557	-	90	-	-	90
Knut Utheim (COO)	Kontant	83,00	2,79	557	-	90	-	-	90
Kathleen O. Mathisen (CHRO)	Kontant	83,00	2,38	475	-	77	-	-	77
Øvrige opsjoner tildelt i 2015	Kontant	25,50	3,60	2 876	4 312	916	2 786	-	5 227
Øvrige opsjoner tildelt i 2016	Kontant	79,00	3,34	669	75	366	-	-	441
Øvrige opsjoner tildelt i 2017	Kontant	83,00	2,35	1 880	-	305	-	-	305
Totalt				11 212	11 360	4 234	8 416	6 887	15 594

*) Beløpene er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

2016	Type opsjon	Børskurs ved tildeling	Beregnet verdi per opsjon v/tildeling	Beregnet total verdi v/tildeling *)	Total verdi av alle opsjoner per 01.01.2016	Endring i avsetning UB- IB *)	Utløst opsjon 2016	Akkumulert kostnad ført mot EK per 31.12.2016	Bokført forpliktelse kontantopsjon per 31.12.2016
Tidligere ansatte hvor opsjon er utgått	EK-opsjon							6 887	
Andreas Kvame (CEO)	Kontant	25,50	3,36	1 342	579	2 356	2 400		2 935
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	22,22	3,94	394	639	-639	903		0
Atle Harald Sandtorv (CFO)	Kontant	25,50	3,97	793	353	1 346	1 485		1 699
Knut Utheim (COO)	Kontant	22,56	4,78	478	662	-662	1 950		0
Knut Utheim (COO)	Kontant	25,50	3,97	793	353	1 945	338		2 298
Kathleen O. Mathisen (CHRO)	Kontant	79,00	3,63	363	0	41	0		41
Øvrige opsjoner tildelt i 2013	Kontant	22,22	3,94	1 181	1 250	-1 250	3 823		0
Øvrige opsjoner tildelt i 2014	Kontant	22,56	4,24	424	315	-315	546		0
Øvrige opsjoner tildelt i 2014	Kontant	28,90	4,20	420	206	-206	2 143		0
Øvrige opsjoner tildelt i 2015	Kontant	25,50	3,60	2 876	1 282	3 030	1 465		4 312
Øvrige opsjoner tildelt i 2016	Kontant	79,00	3,34	669	0	75	0		75
Totalt				9 734	5 639	5 721	15 052	6 887	11 360

*) Beløpene er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

PERIODISERT KOSTNAD FORDELER SEG SLIK:

	2017	2016	Klassifisering i regnskapet
Endring i avsetning	4 234	5 721	Andre avsetninger for forpliktelser
Utløste opsjoner i løpet av året	8 416	15 052	Lønn & sos. kostnader / bank
Total kostnad eks. arbeidsgiveravgift	12 650	20 772	
Arbeidsgiveravgift	597	939	Skyldig offentlige avgifter
Total kostnad inkl. arbeidsgiveravgift	13 247	21 712	Lønn & sos. kostnader

Kostnaden for kontantopsjonsbasert avlønning i 2017 er TNOK 13 247. Dette er resultatført som personalkostnad. Arbeidsgiveravgift avsettes løpende basert på virkelig verdi av opsjonene.

Det er bokført utestående opsjoner med rettigheter til kontantoppgjør per 31. desember 2017 med TNOK 15 594, hvorav TNOK 8 848 er klassifisert som langsiktig forpliktelse. Utstedte opsjoner faller bort ved avslutning av ansettelsesforholdet.

ESTIMATER BENYTTET I BEREGNINGENE VED TILDELING AV OPSJONER

Forventet volatilitet (%)	36,62%
Risikofri rente (%)	0,67%
Estimert kvalifiseringsperiode (år)	2,25

Estimert kvalifiseringsperiode av opsjonene er basert på historisk data, og vil ikke nødvendigvis representere indikasjoner på fremtiden.

For å estimere volatilitet har ledelsen anvendt historisk volatilitet for sammenlignbare børsnoterte aktiviteter.